



Międzynarodowa konferencja
zorganizowana z okazji 440. rocznicy zawarcia Unii Lubelskiej



Unia Lubelska – Unia Europejska

Lublin, 2-3 lipca 2009

Pod honorowym patronatem
Radosława Sikorskiego – Ministra Spraw Zagranicznych
Bogdana Zdrojewskiego – Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego





Organizatorzy

Instytut Europy Środkowo-Wschodniej
Instytut Historii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II
Instytut Historii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej
Wydział Politologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej
Muzeum Historii Polski
Muzeum Lubelskie na Zamku

Komitet Honorowy

Krzysztof Grabczuk

Marszałek Województwa Lubelskiego

Adam Wasilewski

Prezydent Miasta Lublin

Genowefa Tokarska

Wojewoda Lubelski

Prof. dr hab. Andrzej Dąbrowski

Rektor Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej

Ks. prof. dr hab. Stanisław Wilk

Rektor Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II

Prof. dr hab. Jerzy Kłoczowski

Dyrektor Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej

Prof. dr hab. Artur Korobowicz

Prezes Lubelskiego Towarzystwa Naukowego

Ks. abp prof. dr hab. Józef Życiński

Metropolita Lubelski, Wielki Kanclerz Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II

Abp Abel

Prawosławny Biskup Lubelski i Chełmski

Ks. dr mitrat Stefan Batruch

Proboszcz Parafii Greckokatolickiej w Lublinie

Komitet Organizacyjny

Prof. dr hab. Iwona Hofman

Wydział Politologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej

Prof. dr hab. Anna Sochacka

Dyrektor Instytutu Historii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej

Prof. dr hab. Mirosław Filipowicz

Dyrektor Instytutu Historii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II

Prof. dr hab. Andrzej Gil

Zastępca Dyrektora Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej

Grzegorz Głuch

Zastępca Dyrektora Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej

Iwona Ewa Haponiuk

Urząd Miasta Lublin

Czwartek, 2 lipca 2009

Sala Galerii Malarstwa Polskiego na Zamku Lubelskim

10.00 – 11.15

Inauguracja konferencji

Przewodnicząca: **Iwona Hofman** (Lublin)

Uroczyste powitanie uczestników konferencji

Wystąpienie gości honorowych

Krzysztof Grabczuk – Marszałek Województwa Lubelskiego

Adam Wasilewski – Prezydent Miasta Lublin

Genowefa Tokarska – Wojewoda Lubelski

Prof. dr hab. Andrzej Dąbrowski – Rektor Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej

Ks. prof. dr hab. Stanisław Wilk – Rektor Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II

Ks. abp prof. dr hab. Józef Życiński – Metropolita Lubelski,

Wielki Kanclerz Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II

Abp Abel – Prawosławny Biskup Lubelski i Chełmski

Zygmunt Nasalski – Dyrektor Muzeum Lubelskiego na Zamku

Odczytanie listów oficjalnych i gratulacyjnych

Jerzy Kłoczowski (Lublin)

Od Unii Lubelskiej do Unii Europejskiej. Wykład inauguracyjny

11.15 – 13.00

Doświadczenie historii a współczesna polityka

Przewodnicząca: **Iwona Hofman** (Lublin)

Danuta Hübner (Bruksela)

Leopold Unger (Bruksela)

Lena Kolarska-Bobińska (Bruksela)

Bogumiła Berdychowska (Warszawa)

Zygmunt Berdychowski (Warszawa)

Krzysztof Czyżewski (Sejny)

Dyskusja

13.00 – 15.00

Przerwa obiadowa (Zamek Lubelski)



15.00 – 17.30

Europejska przestrzeń kulturalna Rzeczypospolitej Obojga (Wielu) Narodów

Przewodniczący: **Marceli Kosman** (Poznań)

Jūratė Kiaupienė (Wilnius)

Ziemia Wielkiego Księstwa Litewskiego w ramach Rzeczypospolitej Obojga Narodów

Teresa Chynczewska-Hennel (Warszawa)

Ziemia ruskie w ramach Rzeczypospolitej Obojga Narodów

Janusz Małtek (Toruń)

Ziemia pruskie w ramach Rzeczypospolitej Obojga Narodów.

Charakterystyka prawno-ustrojowa, geograficzna, społeczna i etniczna

16.30 – 16.45

Przerwa na kawę

Ryszard Szczygiel (Lublin)

*Specyfika funkcjonowania samorządu miejskiego na ziemiach rusko-litewskich
Rzeczypospolitej*

Henryk Gmiterek (Lublin)

*Kompromis polsko-litewski na Sejmie Lubelskim a problem granicy Korony
i Wielkiego Księstwa Litewskiego*

17.30 – 19.00

Rzeczpospolita Wielu Narodów i Wielkie Księstwo Moskiewskie – dwie propozycje rozwoju państwowości w Europie Środkowo-Wschodniej

Przewodniczący: **Ryszard Szczygiel** (Lublin)

Hubert Łaskiewicz (Lublin)

Wielkie Księstwo Moskiewskie / Rosja – charakterystyka ustrojowa i miejsce w Europie

Andrzej Gil (Lublin)

Rzeczpospolita Wielu Narodów – między demokracją szlachecką a oligarchią

Krzysztof Czyżewski (Sejny)

*Prezentacja Księgi Wielkiego Księstwa Litewskiego.
Ku europejskim tradycjom wspólnotowości*

Dyskusja

19.30

Uroczysta kolacja wydana dla uczestników konferencji
(Hotel Europa, ul. Krakowskie Przedmieście 29)



Piątek, 3 lipca 2009

10.00 – 13.00

Unia Lubelska 1569 roku i zawarty w niej kompromis w świetle najnowszych badań

Sala konferencyjna Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej, ul. Niecała 5
Przewodniczący: **Henryk Gmiterek** (Lublin)

Tomasz Kempa (Toruń)

Rusini wobec Unii Lubelskiej. Czy ruscy możni i szlachta chcieli ściślejszego połączenia z Polską w 1569 roku?

Marek Ferenc (Kraków)

Mikołaj Radziwiłł a Unia Lubelska

Agnieszka Januszek-Sieradzka (Lublin)

Król Zygmunt August wobec idei unii polsko-litewskiej w świetle listów (1548-1569)

Tomasz Stryjek (Warszawa)

W cieniu Unii Lubelskiej. Współczesna ukraińska historiografia społeczna XVI-XVII wieku

Dyskusja

12.00-12.15

Przerwa na kawę

Marceli Kosman (Poznań)

Zaczęło się w Lublinie... Droga do Unii

Marian Chachaj (Lublin)

Świadomość państwowa i etniczna studentów litewskich w obcych krajach w XVI i XVII wieku

Jerzy Ternes (Lublin)

Zasada alternaty Korony i Litwy w praktyce parlamentarnej Rzeczypospolitej po Unii Lubelskiej

Dyskusja



10.00 – 13.00

Wschodni wymiar polityki Unii Europejskiej

Sala konferencyjna Wydziału Politologii UMCS, pl. Litewski 3
Przewodniczący: **Grzegorz Janusz** (Lublin)

Stanisław Michałowski (Lublin)

*Unia Lubelska jako wzorzec stosunków międzynarodowych
w polskiej myśli politycznej*

Waldemar Paruch (Lublin)

*Depozytariusze tradycji jagiellońskiej.
Inspiracje staropolskie w piśmudczykowskiej myśli politycznej o środowisku międzynarodowym*

Grzegorz Janusz (Lublin)

Problem tolerancji narodowościowej w Rzeczypospolitej Polskiej

Edward Olszewski (Lublin)

Wybory do Europejskiego Parlamentu w 2009 roku

Andrzej Dumala (Lublin)

Europejska polityka sąsiedzka: partnerstwo czy peryferyzacja?

Maria Marczevska-Rytko (Lublin)

Referenda akcesyjne w Europie Środkowej

13.00 – 15.00

Przerwa obiadowa (Hotel Europa)



15.00 – 17.30

Tradycje i perspektywy unijne w XIX i XX wieku

Sala konferencyjna Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej, ul. Niecała 5
Przewodniczący: **Mirostław Filipowicz** (Lublin)

Wiesław Śladkowski (Lublin)

Z Orłem, Pogonią i Archaniołem Michałem – idee unijne i federacyjne w dobie powstania styczniowego

Eugeniusz Niebelski (Lublin)

Rok 1869 – obchody trzechsetnej rocznicy Unii Lubelskiej

Włodzimierz Osadczy (Lublin)

Galicyski mit unii polsko-litewsko-ruskiej

Marcin Gapski (Lublin)

Unia Lubelska w przedstawieniach symbolicznych (XVIII-XX w.)

16.00-16.15

Przerwa na kawę

Dariusz Tarasiuk (Lublin)

Autonomia, federacja, niepodległość – koncepcje państwowotwórcze ruchu białoruskiego na początku XX wieku

Jarostaw Nieścioruk (Lublin)

22 stycznia 1991 roku w Kijowie. Przez unię do niepodległości Ukrainy

Rafał Wnuk (Lublin)

Polacy – Ukraińcy – Białorusini – Litwini.

Próby nawiązania współpracy w podziemiu w latach 1939-1941

17.30-18.00

Podsumowanie konferencji



Biuro Konferencji

Instytut Europy Środkowo-Wschodniej
ul. Niecała 5, 20-080 Lublin
tel. +48 81 532 29 07
fax +48 81 534 72 32
e-mail: iesw@iesw.lublin.pl
www.iesw.lublin.pl
www.iesw.lublin.pl/unia/

Sponsorzy

Muzeum Historii Polski
Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie
Wyższa Szkoła Społeczno-Przyrodnicza im. Wincentego Pola w Lublinie

Patronat medialny

